

Thesis Title Impacts of Forest Fire on Litter Dynamic in Deciduous Dipterocarp-Oak Forests in Doi Suthep-Pui National Park

Author Miss Mingkwan Dankittipakul

M.S. Environmental Science

Examining Committee

Associate Professor Saowapa Sonthichai	Chairperson
Dr. Sutthathorn Suwannaratana	Member
Associate Professor Dr. Nuchnart Jonglaekha	Member

ABSTRACT

Litter production, standing crops of litter on the forest floor and leaf-litter decomposition were studied in four different forest sites, designated as unburnt (site C) and burnt (sites F1, F2 and F3) areas in deciduous dipterocarp-oak forests at Doi Suthep-Pui National Park, Chiang Mai Province from March to December 2002. There was no significant effect of burning on the litterfall. Mean annual litterfall in the study sites ranged from 4.2 to 7.2 t ha⁻¹ year⁻¹. Greater amount of annual litter production was observed in site F2 when compared to other sites. Contribution of leaf litter to the total litter was significantly ($p < 0.05$) greater compared to other components. Monthly variation in litterfall pattern showed 2 peaks, one in the dry season (March-April) and other in the rainy season (September-October). Fire considerably affects litter mass accumulation in the H horizon. Dry weight of organic matter on the forest floor ranged form 4.13 t ha⁻¹ under the unburnt site to 1.04 t ha⁻¹ under the burnt sites. Rates of weight loss from leaf-litter were determined using the litter bag technique over a period of 7 months. Decay-rate coefficient (k) and half-life period ($t_{0.5}$) of decomposing leaf litter samples were recorded. Decay-rate coefficients for the species vary between 1.62 and 4.12 for *Tectona grandis*, and from 2.01 to 9.21 for *Dipterocarpus tuberculatus*. Number of macroinvertebrates taxa was reported highest at site C while the highest number of individual was found at site F3.

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์	ผลกระทบของไฟป่าต่อพลวัตเศษชาติพืชในป่าเต็งรัง-ก่อ บริเวณอุทัยธานแห่งชาติอยสุเทพ-ปุย		
ชื่อผู้เขียน	นางสาว มีชวัญ ด่านกิตติภากุล		
วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต	สาขาวิชาวิทยาศาสตร์ดิจิทัล		
คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์			
	รองศาสตราจารย์ เสาวภา สนธิไชย	ประธานกรรมการ	
	ดร. สุทธาธร สุวรรณรัตน์	กรรมการ	
	รองศาสตราจารย์ ดร. นุชนารถ ใจเดชา	กรรมการ	

บทคัดย่อ

การศึกษาผลกระทบของไฟป่าต่อพลวัตเศษชาติพืชในปืนที่ที่เกิดไฟป่า 3 พื้นที่ได้แก่ F1, F2 และ F3 และปืนที่ที่ไม่มีไฟป่าเกิดขึ้นอีก 1 พื้นที่ คือ C ในป่าเต็งรัง-ก่อ บริเวณอุทัยธานแห่งชาติอยสุเทพ-ปุย จังหวัดเชียงใหม่ ตั้งแต่เดือนมีนาคมถึงเดือนธันวาคม 2546 พบว่าผลกระทบของไฟป่าที่มีต่อเศษชาติพืชในส่วนที่ร่วงลงมาสู่พื้นดินทั้ง 4 พื้นที่ที่ทำการศึกษานั้น ไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญ และจากค่าเฉลี่ยของเศษชาติพืชที่ร่วงลงมาสู่พื้นดินของพื้นที่ทั้ง 4 พื้นที่พบว่ามีค่าอยู่ระหว่าง 4.2 ถึง 7.2 ตันต่อ เฮกเตอร์ต่อปี โดยปริมาณเศษชาติพืชที่ร่วงลงมาสู่พื้นดินมีค่าสูงที่สุดในพื้นที่ที่ 3 (F2) และพบว่าส่วน ประกอบของเศษชาติพืชในส่วนที่เป็นใบนั้นมีปริมาณสูงและมีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญเมื่อเทียบ กับส่วนประกอบอื่นๆ และจากผลของการศึกษาในแต่ละเดือนแสดงให้เห็นว่าปริมาณของเศษชาติพืชที่ ร่วงลงมาสู่พื้นดินจะมีปริมาณสูงอยู่ 2 ช่วงคือช่วงฤดูร้อนและฤดูฝน สำหรับการศึกษาในส่วนของเศษชาติพืชที่ทับถมกันบนพื้นดินพบว่าไฟป่าจะมีอิทธิพลต่อชั้น H มากกว่าชั้นอื่นๆ อย่างเห็นได้ชัด ผลจากการหาปริมาณเศษชาติพืชที่ทับถมกันพบว่าในพื้นที่ที่ไม่มีไฟป่าเกิดขึ้น (C) มีปริมาณเศษชาติพืชที่ทับถม กันประมาณ 4.13 ตันต่อเฮกเตอร์ ขณะที่พื้นที่ที่เกิดไฟป่า (F3) จะมีปริมาณเศษชาติพืชที่ทับถมกัน ประมาณ 1.04 ตันต่อเฮกเตอร์ ส่วนการศึกษาอัตราการย่อยสลายของเศษชาติพืชโดยการใช้ตัวอย่าง ใบไม้ทั้งสองชนิดนั้นสามารถทำได้โดยการหาน้ำหนักใบไม้ที่หายไป รวมถึงการคำนวณค่าสัมประสิทธิ์ และค่าครึ่งชีวิตของอัตราการย่อยสลาย ค่าสัมประสิทธิ์ของอัตราการย่อยสลายของใบสักมีค่าอยู่ระหว่าง

1.62 ถึง 4.12 ส่วนค่าสัมประสิทธิ์ของอัตราการย่อyleสลายของไข่เมียมีค่าระหว่าง 2.01 ถึง 9.21 ในขณะเดียวกัน ได้ทำการศึกษาสัตว์ที่ไม่มีกระดูกสันหลังขนาดใหญ่ที่พับในตัวอย่างในไม้ที่ย่อyleสลายพบว่า พื้นที่ที่ไม่มีไฟป่าเกิดขึ้น (C) มีจำนวนกลุ่มของสัตว์ที่ไม่มีกระดูกสันหลังสูงกว่าพื้นที่ที่เกิดไฟป่าทั้ง 3 พื้นที่ แต่พบว่าจำนวนของสัตว์ที่ไม่มีกระดูกสันหลังขนาดใหญ่ในพื้นที่ที่เกิดไฟป่า (F3) มีค่าสูงกว่าพื้นที่อื่นๆ